

Oddaljeni – pot Cerkve

Od zunaj

Z velikim veseljem sem sprejel novico, da je letošnje pastoralno leto v Cerkvi na Slovenskem posvečeno posebni kategoriji ljudi, ki jim »od zunaj« pravimo oddaljeni. Zakaj »od zunaj«? Zato ker verniki tako kot nekoč tudi danes vse preradi okarakteriziramo tiste, ki niso povsem na naši »liniji«, z nekaterimi nazivi, ki pa velikokrat ne odgovarjajo povsem realnemu stanju duha. Mislim, da izzivi letošnjega pastoralnega leta niso namenjeni samo tistim »od zunaj«, ampak tudi in zlasti nam, ki te posameznike poimenujemo oddaljeni. Prav zaradi tega dejstva in zaradi premnogoterih izkušenj, ki jih kot kristjan nosim v sebi, mislim, da moramo najprej počistiti svoj zapeček. Dela bo obilo in takoj bo pastoralno leto naokoli.

Pogled izza odra našega odrešenja

Oddaljeni smo vsi skupaj in vsak posebej. Oddaljeni smo od svojih krščanskih korenin, od prvotnega sporočila Stare zaveze, da je Bog vedno z nami, na vsakem koraku, pri vsaki naši odločitvi. Da moramo tudi sami skupaj z izvoljenim narodom prehoditi pot od Edena preko puščave, pretrpeti vse tuje nadvlade, ki so jih bili deležni Izraelci v svoji starozavezni zgodovini, da se nam Bog razodeva tudi v tistih najtežjih trenutkih, ko imamo občutek, da smo od vseh zapuščeni, po drugi strani pa gledamo, kako pogani živijo brezskrbno življenje, vsega imajo v izobilju, njihovi bogovi so jim vedno pri roki, jim nudijo obilje in užitek, naš pa je v naših mislih včasih tako daleč stran, neoseben, krut in neživljenski. Pa vendar nas pot pelje naprej, mimo zlatih telet, na vrh gore, kjer nam Bog po Mojzesovih rokah podari dve kamniti tabli s temeljnimi postulati

našega vsakdana. In od tam naprej nas pot spet pelje preko polnih loncev mesa egiptovske sužnosti, na prehod skozi Rdeče morje v smeri obljubljenе dežele, ki pa jo tako kot nekoč tudi danes vsi ne dosežejo. In če gremo še naprej v naš čas, v novozavezno obdobje, potem smo oddaljeni od dogodkov, ki so sledili sporočilu po rojstvu našega Gospoda. To pomeni, da je naše življenje smiselno samo, če sprejemamo dejstvo, da pot našega odrešenja, to je večnega življenja, pelje preko Oljske gore, kjer Kristus trpi kot človek, do trpljenja na Kalvariji, smrti na križu, in dejstvo, da je tretji dan zares vstal, kakor je pisano. Stojimo pred praznim grobom in strmimo. Naša oddaljenost se preizkuša v naših mislih in spoznanjih ob praznem grobu. Verujemo ali dvomimo? Na to vprašanje si moram odgovoriti sam, ko iščem svojo vlogo in položaj v današnjem svetu. Tukaj ne govorimo o ponovnem krščevanju tistih, ki so ta zakrament nekoč že sprejeli v veri staršev, ne govorimo o novi evangelizaciji, ker smo temeljno sporočilo že prejeli preko svojih staršev, Cerkve, Svetega pisma, ne govorimo o tem, kaj storiti, da bi se posamezniki ali cela družba vrnili h Kristusu in Cerkvi. Govorimo o našem odnosu do temeljnih resnic, ki predstavljajo našo krščansko bit. In tukaj se začne pot naše vsakodnevne odločitve: ZA, PROTI, DA, NE.

Da ne bo pomote. Nobena od zgoraj navedenih odločitev še ne pomeni oddaljenosti od Cerkve in njenega izročila. Je samo pot iskanja temeljnih odgovorov, ki jih od nas terja življenje. Oddaljenost se začne v trenutku, ko se nehamo spraševati in iskati odgovore na ta temeljna vprašanja. Stara zaveza nam govori o stalnem popotovanju izraelskega ljudstva proti obljubljeni deželi. Nova za-

veza nam govori o stalni in dejavni ljubezni do drugega, o stalnem odločanju za pot, ki pelje preko Kalvarije, po smrti na križu in vstajenju pa smo priče mladi Cerkvi, ki potuje po tedaj znanem svetu in aktivno, za ceno svojega življenja, oznanja veselo sporočilo. Govorimo torej o »akciji« in ne o pasivnem sprejemanju verskih resnic.

Pogled od znotraj

Govorimo torej o tistih kristjanih (ali nas samih), ki formalno, po zakramentalni skrivnosti, pripadajo Cerkvi, so njen ud, njihove misli in srce pa so daleč stran od te skupnosti. Oddaljeni so od Kristusovega sporočila o sprejemanju našega zemeljskega življenja, smrti in vstajenja. Od Cerkve, ki ji po krstu vsi pripadamo in katere sestavni del smo, od skupnosti verujočih, ki odrešenje pričakuje v skupnosti, od temeljnega krščanskega odnosa, kjer se srečujemo kot osebe, kot posamezniki v odnosu jaz-ti. Oddaljeni so od vsakega aktivnega sodelovanja, so pasivni, v stalnem čakanju na drugega, velikokrat so mlačni in včasih tudi nasprotni, ker je pač to trenutna »moda« v družbi. Pa vendar to ni očitek njim, ampak predvsem izziv nam. Rad bi poudaril, da sam letošnje geslo ne razumem kot iskanje krivde drugih za tako stanje v Cerkvi, ampak kot izziv meni samemu, da poiščem svoje pomanjkljivosti in opuščanje dobrega. Zagotovo sem v svojem življenju marsikoga nagovoril tudi s svojimi pomanjkljivostmi in opuščanjem dobrega. Morda je tudi zaradi mene in mojega ravnanja, besede ali odnosa do življenja kdo postal »oddaljen«. Ne vem, dopuščam pa vsekakor. In prav zato to geslo sprejemam najprej kot izziv sebi, šele potem bi si upal kaj določenega reči o drugih okrog sebe, s katerimi se družim. Večina od njih je del te Cerkve, ki jo bolj ali manj čutijo kot del sebe. Nekateri od njih pa na Cerkev gledajo bolj od daleč, so del nje, njih srca in misli pa so zares daleč stran. Tudi ti so del

mojega sveta in z njimi se prav tako dobro razumem, samo da so pogovori včasih precej bolj negotovi, zahtevni in naporni. Stika z njimi ne iščem pred domačo cerkvijo, ker tja pač ne hodijo, ampak se srečujemo na drugih krajih, ki so njim bližji po srcu in mislih. Zato mi ni težko biti z njimi na raznih športnih prireditvah, šolskih proslavah, skupnih izletih, in ne boste verjeli, tudi ob dobrem kozarčku rujnega se človek lahko pogovori o mnogih stvareh, ki pritičejo naši Cerkvi. Poti je veliko, samo izbrati jih moramo in se jih ne sramovati. Če bomo čakali samo pred vrati cerkve ali našega župnišča, potem bomo dolgo čakali, njih pa ne bo blizu.

Kje, komu in kako oznanjati

Ko bomo v dvomih, kako in kje delovati, se lahko najprej vprašamo tako kot sv. Ignacij: »V kakšen svet je Bog poslal svojega Sina?«. Poslal ga je med revne in bogate, zdrave in bolne, pomembne in zapostavljene, med vesele in žalostne ... In danes je podobno. Veselo sporočilo je namenjeno vsem. Cerkev mora biti odprta za vse tipe ljudi v družbi. Ne sme zapostavljati nobenega in paziti mora, da ne bo favorizirala določenega dela družbe nad drugim. Zato mora imeti stalno odprta vrata svojega svetišča in odprta srca svojih posvečenih poslancev. Z isto pravico pa Cerkev lahko isto zahteva od nas, kajti Cerkev je toliko sveta, kolikor ima svetih udov, in toliko grešna, kolikor smo grešni mi, njeni člani.

Vseeno pa se mi zdi, da danes vsi zamujamo na nekaterih področjih, s katerimi se ubada sodobna družba. Izpostavil bi predvsem naslednje:

- ločeni in ponovno poročeni,
- mladi, ki iščejo odgovore v različni družbenih skupinah, ki jim teh zagotovo ne morejo dati (droga, novodobne sekte ...),
- otroci iz razvezanih družin,
- nasilje v družini,
- begunci in razseljeni,

- šola,
- politika kot javno dobro,
- mladi menedžerji, podjetniki.

Izpostavil sem samo nekatera področja, na katerih bi morali narediti veliko več, kot smo temu priče danes. Tudi tu se odvija drama odrešenja, samo vprašanje je, kako bomo znali odgovoriti na klic, ki prihaja k vsakemu posebej in na njemu primeren način. Odgovorov je toliko kot vprašanj, zagotovo pa moramo vedno imeti pred seboj temeljno sporočilo, da je Bog ljubezen, ki ne pozna ne Juda ne Grka. Vsi smo poklicani na svoj način k istemu cilju.

Mislim, da smo k temu povezovanju oziroma k tem oddaljenim na pot Cerkve poklicani zlasti laiki. Zakaj? Zato ker včasih določene stvari poznamo dosti bolje kot »uradna« Cerkev in imamo nekaj več prostora za delovanje. Mnogi posamezniki nas sprejemajo drugače, kot bi sprejeli nagovor »institucije«, in velikokrat je naš zgled prepričljivejši od vsake izgovorjene ali zapisane besede.

Cerkev je organizirana hierarhično in kot taka živi svoje poslanstvo. Vsi vemo, da ni vse tako, kot bi moralo biti. Toda mi smo del te skupnosti, del te strukture, ki je taka, kot je, tudi zaradi nas samih. Tu je prostor za naše delovanje odprt za poživitev, prevetritev, jasno besedo, prepričevanje, da zmoremo bolje in več.

Zgledi

V naši zgodovini smo imeli veliko ljudi, ki so znali odgovoriti na znamenja časov in

so temu primerno tudi delovali. Eden izmed njih je zagotovo prejšnji papež Janez Pavel II.. S svojim zgledom je Cerkvi vrnil tisto moralno avtoriteto, ki ji pripada tudi v očeh mnogih, ki niso del Cerkve, da ne govorim o oddaljenih, ki so v njem videli nekaj pozitivnega, pa čeprav je obenem predstavljal tudi Cerkev kot institucijo, od katere so se oddaljili. Njegova globoka vera, predvsem pa jasnost v besedi in dejanjih, ki pa je vedno puščala odprta vrata za bližnjega, je nagovorila množico ljudi po vsem svetu. Mnogi so se spraševali, kako lahko nek »starček« nagovori toliko mladih, da mu sledijo. Ni jim ponujal nič novega, niti ni svojega nauka zavijal v celofan. Govoril jim je iz prepričanja in ljubezni. In to jih je nagovorilo. Prepričan sem, da je bilo med to množico mladih veliko tistih, ki bi jim lahko rekli oddaljeni. Preprosto jih je nagovoril s svojim življenjem, prepričljivo vero in odprtim srcem. In prav ta odprtost se je na svoj način prenesla tudi na novega svetega očeta Benedikta XVI. Ali bi si pred leti lahko kdo mislil, da bodo mladi papeža s tako resnim imenom, kot je Benedikt XVI., poimenovali kar s kratico B-16? Nekaj podobnega kot znani bombnik z oznako F-16. Kako sproščeno lahko veje duh Božji. Mi pa velikokrat pravimo, kako je danes težko govoriti o Bogu, veri, odrešenju. Mislim, da nam manjka tega veselega krščanstva, ki se kot otrok iskreno veseli življenja. In ko razmišljam o tej drži, kmalu ugotovim, kako se ta oddaljenost velikokrat kaže tudi v meni samemu.